

Nr 429

Av herr Carlsson i Stockholm m. fl., om undantag från allmän varuskatt för kredittillägg vid avbetalningsköp.

Enligt de för varuskatteförordningen grundläggande normerna utgår ej omsättningsskatt för ränta på utlånat kapital. Detta får ju sägas vara en tämligen självfallen konsekvens av att skatteobjektet enligt lagens konstruktion utgöres av vederlaget för omsatta varor och tjänsteprestationer.

Som ett påtagligt avsteg från denna grundtanke måste man därför be-teckna den "varu"-beskattning som enligt gällande regler uttas även av avbetalningshandelns ränte- eller avbetalningstillägg. Dessa utgör ju — liksom räntan på utlånat kapital — ett vederlag för kredit som lämnas kunden. Det kan därför inte råda någon tvekan om att dessa kapitalkostnader ur principiell synpunkt ej alls kan hänföras till det enligt varuskatteförordningens grunder skattepliktiga området.

Detta har väl heller ej kunnat förnekas av någon. I stället har förment "praktiska" skäl åberopats för den nuvarande ordningen. Man bör emellertid kunna begära ett visst mått av konsekvens och hänsynstagande till de skattskyldiga från lagstiftarnas sida, och det bör från denna utgångspunkt i så fall kunna krävas att de praktiska förhinder som åberopas verkligen är tungt vägande, om de skall kunna godtas som skäl för en ren bekvämlighetslagstiftning till förmån för beskattningsmyndigheterna vid deras behandling av allmänheten.

Vid en granskning av dessa föregivna lämplighetshänsyn finner man emellertid, att beskattningsregler med nuvarande innehåll leder till helt olika resultat vid beskattningen beroende på hur parternas mellanhavande tillfälligtvis avvecklas. Om säljaren själv tillhandahåller krediten — vare sig det sker genom avbetalningstillägg eller mot växelaccept — beräknas varuskatt på hela likviden — således även på räntan. Diskonterar säljaren däremot växeln i bank, beräknas varuskatten blott på det av banken diskonterade beloppet. Ordnas i samband med affären kontokredit åt kunden i bank utgår givetvis ej heller varuskatt på bankräntan. Likväl är samtliga dessa alternativ ur ekonomisk synpunkt helt ekvivalenta metoder för parterna då det gäller att avveckla ett köp.

Härutöver tillkommer emellertid, att skattereglerna i själva verket på flera håll ställer till extra besvär för företagarnas egen redovisning. Så blir nämligen ofta fallet inom företag som beräknar räntetilläggen vid varje avbetalningstillfälle. Det är inte brukligt att hänföra dessa ränteinkomster till intäkter av varuomsättningen. Man tvingas därför nu att i dessa fall

utföra en särskild operation vid skatteredovisningen och överföra ränteintäkterna till omsättningen.

En särredovisning av räntetilläggen för avbetalningsköp torde ej heller för övriga fall medföra extra redovisningsproblem, då företagarna inom branschen som regel — åtminstone internt — redovisar ränteinkomsterna separat från varuomsättningen.

Mot den nuvarande skattemässiga behandlingen kan sålunda ur praktisk synpunkt anföras att den medför oenhetlighet vid den skattemässiga behandlingen, att den i vissa fall komplicerar företagarnas redovisningsarbete och att en ändring av skattereglerna enligt en ur principiell synpunkt godtagbar ordning däremot ej i de flesta fall skulle ytterligare betunga några rörelseidkare. Förmodligen skulle ej heller skattemyndigheternas kontrollarbete påverkas i nämnvärd omfattning.

Utöver detta tillkommer emellertid att den nuvarande ordningen medför ur praktisk synpunkt ej önskvärda konsekvenser — att handelsskick och affärsmetoder dirigeras av beskattningsreglernas utformning. Detta har aldrig varit avsikten att omsättningsskatten skulle göra. Nu inriktas naturligt nog däremot parternas handlande så, att man såvitt möjligt söker eliminera den sedvanliga kreditgivningen inom handeln, eftersom den drabbas av omsättningsskatt, för att i stället uppnå förmånen av skattefri kredit genom bankväsendets försorg. Hur kreditgivningen skall utformas borde det emellertid utan tvivel vara förbehållet handelsidkarna själva att fritt avgöra från fall till fall.

Sammanfattningsvis kan vi således ej finna annat än att de skäl som hittills anförts för att underkasta avbetalningshandels kredit tillägg omsättningsskatt är ohållbara ur både principiell och praktisk synpunkt. Det kan tilläggas, att man i Norge erkänt detta förhållande. Kapitalkostnader inom avbetalningshandeln är nämligen ej skattebelagda i vårt grannland.

Under hänvisning till det anförda får vi således yrka,

att riksdagen måtte besluta att till undvikande av särbeskattning av krediter, som lämnas inom handeln, undanta kredit tillägg och räntedebiteringar inom avbetalningshandeln från omsättningsskatt, samt

att riksdagen i anledning härav måtte hemställa hos Kungl. Maj:t om förslag till erforderliga författningsbestämmelser avsedda att tillämpas från den 1 januari 1964.

Stockholm den 24 januari 1963

C. W. Carlsson

Hans Nordgren

Gösta Bohman

M. Berglund